

Wosi Phawulosni Wosiya Roomki Asuni Meyak Gachgiru

Wosi Phawulosni wosiya Roomki asuni meyak tichchenaas Phawulos Roomuk fa betekiristaniison mamsuk koppa'ere feer sinna boor'a hoorere oodosonek zagukwa. Phawulosni koppoos Roomuk feese amanyinyini meyaneeen garo wona wostenanneen orfo baasso argasuusik Ispen hamanakwa. Kiristinnani amantoosik barik gale baronnawa kiristanani meya kaabesiisik wostota feeshusonek zagsefe kiristinnani assusi chowanon isarba isarbaasik tichi. Phawulosni wosiyaas tuumma faanaas han wosiyaassiwa.

Phawulos Roomuk feese amanyinyini meyak nagabaason katinanneen orfo dey baassok shiiphet feer sinbaason abdi imnanneen orfo wosibaasi arki safarabaason (1:17) «Ha'ooskin bestefa ooko sinaas amantok; amantoosik sinbaason misirachchuni kaamaassi ammanon kessa faarwa» yifa kaamaas sinbaasontu besifa.

Esseen orfo Phawulos es safaraason taggire tichi. Ayhud sinoto Aazabni meya zuuttere boor'aasi sikalosi ha'iser sinete boor'a Ha'oosneen ane ganok sholsifawa. Asuni meya Ha'oosneen ane ganok chimosonees Yesus Kiristoosnik amanokwa. Es barik Ha'oosneen ane kaputosone gaddo isar sinaasi gaana gaddo kaa sinbaason Phawulos taggire assi. Amanynyiis Ha'oosneen ane nagaba foona; Ha'oosi Ayyanak

boor'aassinnawa kituussina birmadumma kisuna. Eddeba 5-8 Phawulos Ha'oosi tumaknawa amanyinyini meeni kaassi wostet fa Ha'oosi Ayyanani hugnane asi alamaas awu sinnamato ammanon besuna. Es baristan tusira Phawulos: «Ha'oos asuni zalaasik fa koppobaassi Ayhudnawa Aazabna aakkak isa dima woluk chimonerin» yifa mamsusik wolguba imanak kabledife.

Hepsa dey Phawulos ammanon besinaasimato Ayhud Yesusnin ephphetoosonoy fu'tobesiis Ha'oni alamawa. Es bar dey sinnaas Yesus Kiristoosniki kamo Ha'oos ammanon besina fui'toni otmaason asuni zala zuuttambaase barissi girunak zagukwa. Sinuntano Ayhudni meya Yesusnin ephphetoosone wona yoonamato Phawulos amanefe. Koi'baasta Phawulos Kiristinnani kaason aakkak fook chimtonamato arkiron dey amanyinyini meya baassotna baassotna fa uphobesiison keeshtanni ugunaasik zoonustosonek sholsifanamato assi. Ha'oosik wostooson Kiristanani meya daabesiisiknawa baassotna baassotna fa ha'susonek imte baronnawa nibni safaraastan kabuni kabifa mamsusikitonon isarba isarbaasik kotte assi.

Matsafaas Siruk Ephna Ephobaas

Matsafaas ephna gaanaasi gachgiru 1:1-17

Faru asuni naanik sholsu sinbaas 1:18–3:20

Ha'oosi fu'oni uguna 3:21–4:25

Kiristoosniki kamo bestefa gaddo kaa 5:1–8:39

Israel Ha'oosi kopposi 9:1–11:36

Kiristanani amala 12:1–15:13

Koor'ubaasewa nagani ooshshone 15:14–16:27

¹ Kiristoos Yesusni wostinyinya dey wosi sinanak teegtere Ha'oosi misirachchuni

kaamanon makonak kortere fe Phawulosnikin woste wosiya.

² Es misirachchuni kaamaas Ha'oos raajjuni meyaki kamo korto matsafaasikitosi zeemme imna abdini kaamawa.

³ Es misirachchuni kaamaas Ha'oosi Naa ashak Dawitni zalaassin koontobaasontu makefa.

⁴ Esiisimato dey Daamni Yesus Kiristoos korto Ayyanak akama hugnak kitun kabubaasik Ha'oni Naa sinbaas arte.

⁵ Kiristoosni sunaasik Aazabni meya zuuttere amanosoneknawa ajajamosonekna zaguk barki kamo wosi sinna teegtoni Ha'oni otma danniya.

⁶ Nitto dey Yesus Kiristoosnir sinatik Ha'oos teegenaa Aazabni meyaassin isaaswa.

⁷ Es bari boor'a Ha'oosik shunterenawa bari korto dara sinatik teegtere fe Roomanki asuni meya zuuttera:

Abani sina Ha'oos; Daam Yesus Kiristoosni otmaasewa nagaase nittok sinfawung.

Galatni Shiipho

⁸ Nitto amantoosi wolla han daasta zuuttera odena boor'a zuuttambaase asiistan zeemma Yesus Kiristoosniki kamo zuuttamntiise asik Ha'onaason galattefan

⁹ Wonna wonna shiiphet faanamato Naasa chowanon makefa misirachchuni kaamaason makok tuuma nibnaasik wostefana Ha'oos zaalawa.

¹⁰ Hash dey koi'baasta nittoki yoonak Ha'oosi fiqadi sinna ugunaas kaananak wonna wonna shiiphefawungwa.

¹¹ Amantok chimma footik zaguni ayyananani ima nittok haa'anak nittotin biyanak kalten.

¹² Esiis dey ta nitto amantoosik nitto dey ta amantoosik innotna innotna chimanikwa.

¹³ Aytaasakitono! Oom Aazabni meeni ganeyaassi showo amanyinyini dannaysimato nitto ganeyaassin dey amanyinyinin dananak sholet faanar. Sinuntano nittoki yoonak showo wona hoorera kesna hashneen kar'a sina beynamato arutik sholefan.

¹⁴ Girikni asu sina baassotinnawa sinnoy baas-sotinna, ari baassotinnawa arunoy baassotinna asik makonak adara tayista faar.

¹⁵ Es bari boor'a Roomki feese nittok misir-achchuni kaamaason makonak akamanontu sholefawungwa.

Misirachchuni Kaamaasi Hugna

¹⁶ Ta misirachchuni kaamaasik aafa iichchonawuza. Misirachchuni kaamaas zeemma Ayhudni meyak dey Aazabni meyaknawa; esiis dey amanesefe baassotin zuutira fatuk chimni Ha'oni hugnawa.

¹⁷ Ookoos amantoktu kaa danana yistera tichchewa. Ha'oosi ooko dey misirachchuni kaamaasik ammanon bestena boor'a tesustan kabira hamma koi'ba kar'a asu ooko sinanaas amantokwa.

Asuni meeni mangu

¹⁸ Asuni meya mangubesiisik futoos artonoy-namato zagsefe. Ha'ooson digo beyobesiisik-nawa mangubesiisi boor'ana zuuttambesiise asi-ista Ha'oni gi'a saman yoonawa.

¹⁹ Baassotin ke'unaas Ha'oosi chowanon ar-sonek sholsi baron Ha'oos baassok ammanon besin arsere feeseter sinna boor'awa.

²⁰ Han daas testenanneen kabira asuni meyak bestonoy Ha'oosi haala koi'ba foonto hugnabaasewa bar Ha'o sinbaase tesina testooski kamo ammano kessa bestena boor'a asuni meya mangsisefe mangsuusik teetone wuzbesi aafawa.

²¹ Baasso Ha'ooson arsere feesefet bar Ha'o sinbaasik sholsu ulfinnewa galatne barik aane imosoto. Safarabesiisik ke'nor sinete. Yaadatonoy nibbesiis dey talme.

²² «Techumni faar» yisefet gowwa sinete.

²³ Koi'ba foonto Ha'ooson ulfinsuustan aatni wuza sina asuni gitok, kasak, acheech wochoba faana waagak wedey daasta bokotefa testoosi gitok wosuste suuraasik ulfina imete.

²⁴ Es bari boor'a baassotna baassotna baasso ashaasta iichu wuza zagsonok Ha'oos kiinak tuuma mangu eenantobesiisik ajajamosonek aatira imiwa.

²⁵ Es bar dey sinaas Ha'oosi futonon eshak soolsera tesi baron beyfaat testooson Ha'o zagire shiiphsete boor'anawa barik dey wostesete boor'anawa. Sinuntano Ha'oos koi'ba foontonon galatamtowa. Aamin.

²⁶ Asuni meya es baron zagsete boor'a Ha'oos baassok sinnoy iichu eenantobesiisik aatira imi. Mashka asubesiisikito artera fa arqasuneen kunuson beyfaat artonoy ugnak soolsete.

²⁷ Esiisimato arqasuni meya artera fa mashkasuneen kunuson beyye baassotna baassotna igak kiichchesete. Es bari boor'a arqasuni meya arqasuneen iichu wuza zagsete. Es mangu wostobesiisik sholsi ke'o baassosta kar'in ephphetoosoner.

²⁸ Asuni meya Ha'ooson aruk sholo beyete boor'a iichu wuza zagsonok Ha'oos ke'noy kanuk

aatira imi.

²⁹ Es bari boor'a miir'ok, mangsuk, tiittanak, nuuruk, koonak, kaani woruk, faassok, eeshshuk, mangu safarakneen tuumme feer sinete. Esiisimato dey hamater sinone.

³⁰ Asuni suna mangsir; Ha'ooson oomter; asunin ulfinsunor; beeganto; tane fe asu aafe yir; mangu wuza wosto sholer; aba intobesiisik ajajamonorwa.

³¹ Yaadatbesi foonto; wuli boker; keeshtambesi foonto keena buduwa.

³² «Es baron zagife baasso zuuttere kitusonek sholsifawa» yifa Ha'oosi tumanon arsefet es baron zuutire zagsefe. Zagu koi'ba sinnoynaron esiisimato zagsefe baassotin dey chinisefewa.

2

Ha'oni Mangsuni Kar'a

¹ Oom asuniista mangsu kar'fe ne teetneesik teetota wuzne aafawa. Oom asusata mangsu kar'fata kabaasik teetneestatu mangsu kar'difatwa. Ne asuniista mangsu kar'faat es asus zagifena barontu zagifatwa.

² Es baron zagsefe baassosta Ha'oos sholsu mangsu kar'fanamato arifeniwa.

³ Ese han asuso! Ne ekka zagsefe asuni meyaasta mangsu kar'faat baasso zagsefe baron zagifata kabaasik Ha'oosi mangsuni kar'sin aatta kesatanne faaroso?

⁴ Wedey Ha'oosi ma'a, fakire oodbaas, fakibaas neek aatamubaason kashshitoso? Ha'oos ma'baason arkissinaas harmutak neen zoonsunak sinnamato aane aruwenoso?

⁵ Ese ne harmu beyneesiknawa xiiqi ephneesikna Ha'oosi gi'nawa futoni mangsuni kar'ne yaafana wono neyista kar'ni ke'oos arkunaktu zagifatwa.

⁶ Ha'oos isarba isarbaasik wostobaasimato imanawa.

⁷ Ma'a wostooson chimme wostet ulfina; addanewa koi'ba foonto foone sholsefe baassok koi'ba foonto kaa imana.

⁸ Sinuntano baasso teetaasik ke'ni wuza sholsefe baassok, futoosik ajajamonoy manguusik ajajame baassosta Ha'oni gi'nawa Ha'oni mangsuni kar'ne yoona.

⁹ Mangu wuza zagsefe Ayhudni meyaasta sinun Aazabni meyaasta shananewa rakkone yoona.

¹⁰ Sinuntano ma'a wuza wostesefe baasso Ayhud meyak sinun Aazabni meyak galata, ulfina dey naga imtona.

¹¹ Ha'o asuni meeni ganesi aane korifa.

¹² Museniki kamo imte tumabesi foonto boor'a wostesefe baasso zuuttere Museniki kamo imte tumbesi aafa sinfanaknu tishiseterwa. Sinuntano tumabesi feen boor'a wostesefe baassosta es tumaasimato mangsu katona.

¹³ Es bari boor'a Ha'oosi sinak ooko sinniis tumaason odere wostota feeshife baassoteno odere wostota feeshunoy baassotewa.

¹⁴ Museniki kamo imte tumbesi foonto Aazabni meya testobesiisik tumaas ajajefana barontu zagsefe. Es bari boor'a tumabesi tishifanaknu nibbesiissi fa tumaasik zagsonek sholsi baron arseter.

¹⁵ Es bar dey besifanaas tumaas ajajefana bar zuuttera baasso nibaassi faar sinbaasonwa. Dey

kanubesiis zaala maker. Isa isa wono kanubesiis baassotin we'er; isa isa wono dey aane we'efa.

¹⁶ Es bar dey ammanon kessa bestonaas han makefana misirachchuni kaamaasik Ha'oos Kirsitoos Yesusniki kamo asuni meya wostesefe aacho wuzaasta mangsu kar'fana wonowa.

Ayhudni Meenawa Tumabesiise

¹⁷ Ne dey: «Ta Ayhudwa» iyaat tumaasik teetefaat. Ha'oosir sinneesik dey ge'fatwa.

¹⁸ Ne Ha'oosi fiqadinon aritar. Tumaason aritar sinna boor'a ma'aron zaguuson aritarwa.

¹⁹ Ta: «Aaftishuni meyanon zoonsinar; talmaassi fe baassok dey chaarefwa.

²⁰ Arunoy baassok leeji imnar; daaga naanggotaason assinar» yifat. Esiisimato dey: «Tumaasi aruknawa futokna tuumma faanarwa» yifatwa.

²¹ Eeka oomiisin assifat ne teetaason awuni boor'a assu beyisso? Ne: «wiisotiita» yifat wiisefatoso?

²² Ne: «Gerkesatiita» yifat gerkesfatoso? Ne koo'looson oomtefaat betemeqdesiison bo'efatoso?

²³ Ne Ha'oosi tumanon aruk ge'fat; sinuntano bari tumaason bokok Ha'oosik ulfina aane imfe.

²⁴ Esiis dey: «Nitto Ayhudni meeni boor'a Ha'oosi suna Aazabni sinak mechefa» yistera tichchenaasimatowa.

²⁵ Haarkoni kunaas waagba foonaas tumaason zagitar sinfaananewa. Sinuntano tumaason boketar sinfaanane haarko kunnees haarko kunnoytar sinnatu faadtona.

²⁶ Es bari boor'a haarko kunnoy Aazabni meeni keeniis tumaasi ajajinon zagir sinfaanane haarko

kunu beybaas haarko kuni sinnatanoso faad-tonari?

²⁷ Ne tichchera fa tumane feen dey haarko kunar sinfaat tumaason boker sinfaatane ashak haarko kunnoy sinfaat tumaason zagife Aazabni meeni keeniis neyista mangsu kar'eterwa.

²⁸ Ese sunak Ayhud sina bar futoni Ayhudtewa. Esiisimato geroki biistefa ashni haarkoni kunuus futoni haarkoni kunutawa.

²⁹ Futoni Ayhud sikalobaassik Ayhud sina barwa. Futoni haarkoni kunuus Ha'oni Ayyanak sinfa nibni haarkoni kunutano tumaassi tichchenaasimato ashni haarkoni kunuustawa. Es effetena asus dey galata ephpheteefenaas Ha'ooskintano asunikintawa.

3

Ayhudni Meeni Amano Beya

¹ Eekin Ayhud sinaas awu ke'nirinso? Haarkoni kunuus waagba aambanso?

² Futoosik Ayhud sina showo ugnak ke'arwa; arki chowaas Ha'oos kaambaason Ayhudni meyak adara imbaaswa.

³ Eekin Ayhudni meyaassin isa isa meya aman-tobesi foonto sinefaatene baasso amano beyaas Ha'oosi amanamtonon waagba turuksuniroso?

⁴ Isanne aafa turuksuna wuza!
«Kaamneestan kabi chowa ne futowa;
gumaneesin dey malatera dawotawa.»
yistera tichchenaasimato asu zuuttere eshinynya sinfenaknu Ha'oos futo sinun.

⁵ Sinuntano inno mangsuus Ha'oosi ookonon besunir sinfaanane awu unirinso? Ha'oos inno mangsuusi boor'a innotin ke'ifaanane bar futoni

mangsu aane kar'fa unoso? Han baron make-fanaas asuni safaranimatowa.

⁶ Isanne ekkatawa; ekka sinfaanane Ha'oos aakkak han daasta mangsu kar'nirin?

⁷ Sinuntano ta eshinynya sinaas Ha'oosi funonon ammanon besira ulfinbaasi arkunon besunir sinfaanane eekin ta boor'inynyanimato awuni boor'a tayista mangsu katonirinsu?

⁸ Isa isa asuni meya: «Ma'a wuza dananik mangu wuza zaguni» yira assinarne faaron zagire taan malatesefe. Es bari boor'a es effetena asuni meyaasta katonni mangsuus likkiwa.

Asu Zuuttere Boor'ba Faar

⁹ Eekin inno Ayhudiis Aazabni meyaastan denalo sinni unoso? Isanne indaanewa. Asuni meya zuuttere Ayhud sino Aazab sinefeknu boor'besi faanar sinetematotu zeemma nittok assiniwa.

¹⁰ Matsafaassi:

«Isa ooko asunu aafe; isarnu aafewa.

¹¹ Yaadatba feenar oonu aafe;

Ha'ooson sholefer isarnu aafe.

¹² Zuuttambesiise ugnaastan shaatesete;

isarik ke'nor sinete;

ma'aron zagifer oonu aafe; isarnu aafe.

¹³ Asuni miir'oni mangu kaama makok;

noonobesiis gachchera kuni moogane faarwa;

terumbesiisiktu eeshshisefe;

Terumbesiisi wolla dey zawuni kewanimato asuni miir'er.

¹⁴ Noonobesiis erwiyaknawa suqarokna tuumma faar.

¹⁵ Wochobesiis asuni woruk tapter.

¹⁶ Ugunbesiista tishunewa shaantune faar.

¹⁷ Nagani ugnaason aane arsefe.

¹⁸ Ha'ooson aane digsefe»

yistera tichchenaasimatowa.

¹⁹ Museni tumaasi ajaji makefanaas tumaasi daakalo feese baassotin sinnamato arifeni. Es bari boor'a asuni meya ephphe maksone wuza tishina boor'a shaakkisefe. Daa zuuttambaase Ha'oosi mangsuni kar'ni sikalosiwa.

²⁰ Es bari boor'a oonu Ha'oosi sina tumaason zaguk aafa ooko sinanawuza. Tumaaski kamotu boor'aas artefa.

Ooko Sinaas Amantok

²¹ Sinuntano hash Ha'oos asuni meyanon ooko zaguna ugnaas tumaas sholsunoynaron ammanon bestewa. Esiis dey Museni tumaassinawa raajjuni meyakinna zaala makte.

²² Es bari boor'a Ha'oos isa koruba foontonon Yesus Kiristoosnik amanefe baasso zuuttere ooko sinonek zagi.

²³ Asuni meya zuuttere boor'a wostesete; Ha'oosi ulfina dey baassostan yo'i.

²⁴ Es bari boor'a asuni meya zuuttere Kiristoos Yesus zagina furiiski kamo baak Ha'oosi otmaktu ooko sinone.

²⁵⁻²⁶ Ha'oos Yesus Kiristoosnin maa'a zagira imnaas barik amanefe baasso zuuttere harinbaasik boor'besiisi fakiyanon danonekwa. Ha'oos es baron zaginaas fakibaasik zeemoti zagte boor'aason ke'unoy beynaas bari futoni mangsuni kar'aason ammanon kisira besunakwa. Han neyaassik dey Ha'o teetbaasik ooko sinbaason besinaas Yesus Kiristoosnik amanefe baassotin zuutira ooko zagubaasikwa.

²⁷ Eekin teetoni wuzni awu faarinso? Isa wuzaknu teetonik aafawa chimani wuza. Teeto beyaniis awuni boor'anso? Museni tumaason zagifeni boor'anoso? Indaanewa. Sinuntano amantokwa.

²⁸ Es bari boor'a Ha'oos asu ooko sinanak zagifanaas bar tumaasi ajajinon zagina boor'a sinnoynaron amantok sinbaasontu yaadatefeniwa.

²⁹ Wedey Ha'oos Ayhudni meenir koi'banoso? Aazabni meyak dey Ha'otanoso? Futoosik Aazabni meyak dey Ha'owa.

³⁰ Ha'oos isarwa; Ayhudni meyanon sinun Aazabni meyanon amantok ooko zaguniis barwa.

³¹ Eekin amantoni boor'a tumaason shaaronir unoso? Indaanewa; zaggiratu oodaniwa.

4

Abraham Amantok Ooko Sini

¹ Ese ashak abani sina Abraham daniwa uni wuza aambanso?

² Abraham ooko sinnaas wostok sini sinfaanane teetona wuza danana kabawa. Sinuntano Ha'oosi sina teetok aafa chimanawuza.

³ Korto matsafaas: «Abraham Ha'ooson amante, amantobaas dey ooko sinna faadte» yifatanoso?

⁴ Wosto wostefe asu barik sholsu wostoni waa-gaasontu daniteno baak imte imatawa.

⁵ Wostok dananawa unoy boor'ni meyanon ooko zagifa Ha'oosik amanefaanane amantobaas ooko sinnatu faadtona.

⁶ Dawit teetbaasik Ha'oos wosto foontonon ooko zagira faadina asus awune faaron suusto sinbaason besuk:

⁷ «Mangsubesiis <feeshun> yistena baassonawa boor'besiis tishiktena asuni meena suustowa.

8 Daamiis boor'baason faadunoyna asu suus-towa» yi.

9 Eekin Dawit makena es suustoos haarko kune baassok koi'bangwa wedey haarko kunnoy baassokneeninso? Haarko kunnoy baassokneengwa. Abraham Ha'oosik amanena boor'a amantobaas ooko sinna faadte yiniwa.

10 Eekin Abraham amantobaas ooko sinna faadtenaas aagenso? Haarko kunnoyfeeningwa wedey haarko kunfaninso? Haarko kunnoyfeentano haarko kunnanneentawa.

11 Abraham zeemme Haarko kunnoyfeen amantobaas ooko sinna faadtenamato aruna mallato sinanaktu haarko kuni. Es bari boor'a Abraham haarko kunnoy amanoni baassoknawa amantobesiis ooko sinna faadtona baasso zuuttambesiise asikna abawa.

12 Esiisimato Abraham haarko kune baassok dey abawa. Haarko kune baassok aba sinnaas dey haarko kunete boor'a koi'ba sinnoynaron bar haarko kunnoyfeena kabaasik fa amantobaasik zoonustesefe baassokwa.

Amantoosik Imte Abdi

13 Abrahamniknawa basa zalaasikna han daason warasonak Ha'oos abdi imnaas amantok danna ookosiktano tumaason zagina boor'atawa.

14 Abdiison warasoniis tumaason zagi baasso sinefaatene amantoos waagba aafa foona wuza. Abdiis dey waagba foontotu sinana.

15 Tumaas Ha'oni gi'atu ephpha yaafa. Sinuntano tuma tishifaanane tumaason zagunoy aata aafa foona wuza.

16 Es bari boor'a abdiis yerenaas amantoostawa. Es abdiis dey Abrahamni zala zuutira

Ha'oosi otmak imter sinbaas es barik artewa. Esiis dey tumaasik zoonustefe asuni meyak koi'ba sinnoynaron Abrahamniisimato amane baasso zuut-tambesiise asikwa. Esiisik Abraham inno zuut-tamniise asik abawa.

¹⁷ Abrahamni chowaasik: «Neen showo asuni zalaasik aba zaginwa» yistera tichche. Es abdiis Abrahamnik imtenaas kiti asuni meyanon kitun kabgifa Ha'oosiknawa foontoson faar zagifa Ha'oosikna amanena boor'awa.

¹⁸ Abraham zalnees akamanon showona yistera maktenaasimato showo asuni zalaasik aba sinanak abdik amanenaas isa abdi zaguk chimtonoyna wuzaasikwa.

¹⁹ Abraham woggabaas tiya kar'a faar sinna boor'a ashbaasik hopire kitune feer sini. Koonuk dey aafa chimanawuza sinnamatonawa asuba Saara dey aafa koonuna wuza sinnamatona arifenaknu amantobaasik aane hopuwe.

²⁰ Amantobaasik zag sinnetu Ha'oosik ulfina imitenno Ha'oos imna abdiisik isanne ek hang aane uwe.

²¹ Ha'oos bar imna abdiison zagunir sinnamato tuuma nibak amanere feerwa.

²² Es bari boor'atu Abrahamni amantoos ooko sinna faadte.

²³ Sinuntano «Ooko sinne faadte» yistera tichche kaamaas tichchenaas Abrahamnik koi'ba sinnoynaron;

²⁴ Innokneengwa; Daamni Yesusnin kitun kabgi Ha'oosik amanefe innok dey amantoniis ooko sinna faadtonawa.

²⁵ Es Daamni Yesus inno boor'aasik kituk aatere imtere innotin dey ooko zaguk kitun kabiis barwa.

5

Amantok Bestefa Naganewa ganone

¹ Ese inno ooko sinaason danniiis amantok sinna boor'a Daamni Yesus Kiristoosniki kamo Ha'oosneen ane nagani faar.

² Han amantok zagira faani Ha'oosi otmasi giriniis barik sinna boor'a abdik Ha'oosi ulfinanon haa'er sinniisik teetefeni.

³ Es bar bar sinnoynaron shanaassin chima bester sinnamato arini boor'a ephpha taafeni shanaasik teetefeni.

⁴ Fakiyaassik fatanaason chima; chimaassin dey abdi bestefawa.

⁵ Innok imte Korto Ayyanaaski kamo Ha'oosi keeshtanaas nibniissi tuumna boor'a innok imte abdiis aafa iishshuna wuza.

⁶ Inno hopi sinna faani Ha'oosi wona kar'fana kabaasik Kiristoos boor'ni meyak kitiwa.

⁷ Ookoni edde kituni asunin dana akamanon rakkowa; Sinfanaknu ma'a asuni edde kituk chimni asu awuzakne bestonak chimana.

⁸ Sinuntano inno boor'bare yere asu sinna faani Kiristoos inno eddeessi kitiwa. Es bar dey Ha'oos innotin keeshtena keeshtambaas awune fa akama sinnamatotu besifa.

⁹ Ese inno ooko sinniis Yesus Kiristoosni hannaasik sinfaanane dey daysira Ha'oosi gi'sin fui'tok chimaniis barki kamowa.

¹⁰ Inno Ha'oosi guma sinna faani bari Naasa kituk barneen ane ganeniwa. Hash Ha'oosneen ane ganeninneen orfo dey daysira basa kaaski kamo faruni.

11 Es bar koi'ba sinnoynaron; Ha'oosneen ane ganooson danniiis Yesus Kiristoosniki kamo Ha'oosik teetoniwa.

Kitu Addamniki Kamo Kaa Dey Kiristoos Yesus-niki Kamo

12 Isa asuniki kamo han daasta boor'a ya. Es boor'aaski kamo dey kitu ya. Esiisimato dey asu zuuttere wostena boor'baasik kitu asu zuuttambaase asiista ya.

13 Museni tumaas imtonoyfeen zeemba boor'a han daasta faar. Sinuntano tumaas tishifaanane boor'aas boor'ane faar sinna aane faadtefa.

14 Sinuntano Addamniisimato tumaason aatak boor'a wostonoy asuni meyanonnu fu'onoy kitu Addamniistan kabira Museniki kar'a asu zuuttambaase asiista ha'suni hugnaba dani. Es Addam hanneenti yooni Kiristoosnik besowa.

15 Sinuntano Ha'oosi otmani imaas asusa boor'nimatotawa. Isa asuni boor'aasik showni meya kitisetemato dey Ha'oosi otmaknawa isa Yesus Kiristoosniki kamona beste Ha'oosi ima showoni meyak dayistera imtewa.

16 Esiisimato baak Ha'oos imna bari imaas teshshena otmaasi gaana isa asusa boor'a ephpha yaana gaanaasne faartawa. Isa asusa boor'ak imte mangsuni kar'aas ke'o ephpha ya. Showo boor'aasik baak imte imaas ooko ephpha ya.

17 Isa asusa boor'aasik kitu asu zuuttambaase asiisata ha'suni hugna dannanneen tuumma fu'te Ha'oosi imanon ephphe ooko sine baasso zuuttere isa asu sina Yesus Kiristoosniki kamo merere kaak taattosone.

18 Ese isa Addamni boor'aas ke'oni mangsuni kar'a asu zuuttambaase asiista ephpha

yaanamato isa Kiristoosni ooko wostoos showoni meyanon ke'oossin birmadumma kisira kaa imana.

¹⁹ Isa asu sina Addamni ajajamto beyaasik showoni meya boor'besi faanar sinetemato isa asu sina Kiristoosni ajajamtoosik showoni meya ooko sinone.

²⁰ Boor'a arkunaktu tuma ya. Sinuntano boor'aas arkinamato Ha'oosi otma dey akamanon arki.

²¹ Es bar dey sinnaas boor'aas kituki kamo asu zuuttambaase asiista taattenamato Daamni Yesus Kiristoosniki kamo koi'ba foonto kaa bestonak Ha'oosi otma ookooson imanak taattonawa.

6

Kiristoosneen Ane Kitire Barneen Ane Kaak Fo

¹ Eeka awu unisso? Ha'oosi otma arkunak boor'a wostet fooniroso?

² Indaanewa; Inno boor'aasik kitini; eekin aakkak boor'a wostet foonirins?

³ Kiristoos Yesusneen ane isar sinak haphukte inno zuuttera bar kitinaasimato kitubaason besuk haphuktoniison aane aruwetinoso?

⁴ Haphuktok barneen ane kabbartefeni kabaasik basa kituuson besiniwa. Es bari boor'a Kiristoos Abaasa ulfinak kitun kabinamato inno dey gaddo kaak fooniwa.

⁵ Kitubaasik ekkak barneen ane isar sinnineen esiisimato kitun kabubaasik dey barneen ane isar sinaniwa.

⁶ Innoosta hugna dana boor'aas tishunaknawa boor'aasi boz sinne fooniis feeshanakna kur'u testoniis Kiristoosneen ane suuttenamato arifenewa.

⁷ Kiti asu boor'aasi ha'suni sikalosi birmadamma kesiwa.

⁸ Esiisimato Kiristoosneen ane kitifaanine barneen ane dey kaak foonimato amnefeniwa.

⁹ Kiristoos kitun kabubaasik hepsa aafa kituna wuza sinnamatonawa kituus dey basaasta ha'suni hugnaba aafa sinnamatona arifeniwa.

¹⁰ Bar kitifena kabaasik boor'a basaasta ha'suni hugnaba foonoynamato hepsa dey wolunoynamato zagire isarga kitiwa. Hashnu kaak feena foobaas Ha'oosikwa.

¹¹ Ese nitto kiti asune faaron boor'aassin oor kesetimatona Kiristoos Yesusniki kamo dey Ha'oosik kaak faatimatona faaduti.

¹² Ese boor'aas kituni atuntiista ha'suni hugnaba foonaknawa ashni eenantosikna ajajamer nittotin zagunak ma'i utiitawa.

¹³ Esiisimato atuntiisi billitinon mangu wuza wostoni koda zagira boor'aasik ajajamonak zagutiita. Sinuntano kitun kabira hayew sinetimato zagira teetnitiison Ha'oosik imti. Atuntiisi billitinon zuutira ooko sina wuza wostoni koda zagira Ha'oosik ajajamonak zaguti.

¹⁴ Hash nitto faaseti foos Ha'oosi otumani sikalositano tumaasi daakalosi sina beya boor'a boor'aas nittotin ha'sunak aane sholsifawa.

Ooko Sina Wuzaasik Boz Sina

¹⁵ Eeka awu unirinso? Museni tumaasi sikalosi sinniis feeshfaan Ha'oosi otumani sikalosi sinni boor'a boor'aason wostoni unoso? indaanewa!

¹⁶ Isa asunik bozba sinfaat ajajamok teetnitiison imfeti kabaasik es ajajamefeti asusik basa boz sin-nitiison arsefeti. Esiisimato boor'aasik ajajamefaatine kitu nittoosta ephpha yooni boor'aasik

bozbaytu sinatiwa. Sinuntano Ha'oosik ajajamefaatine ooko sina wuzason danatiwa.

¹⁷ Nitto zeemo sinak boor'aasi boz sinnatu faasetiwa. Sinuntano hash ephpha taati aruuson nibnitiissin kamo ajajamontiisik Ha'oosik galata sinfawungwa.

¹⁸ Boor'aasik boz sinaasin birmadumma kessa ooko sina wuzaasi boz sintiwa.

¹⁹ Ta han ekka asunik galoni noonok makefanaas nitto safaraasi hopitan kabi chowawa. Zeemo sinak atuntiisi billiti zuuttera kiinnewa mangune asi boza zagira imesetimato hash dey atuntiisi billitinon zuuttira korto sinanak ookoosi boza zagira intiwa.

²⁰ Boor'ni boz sinna faati kabaasik ooko sina wuzason zagutik giddinti aafawa.

²¹ Eekin es kabaasik aro ke'ni wuza dantiso? Hash nittotin iichuni wuzatano isa ke'ni wuza aane danetiwa. Es bari ko'aas dey kituwa.

²² Sinuntano hash boor'aasik boz sinaasin birmadumma kessa Ha'oosi boz sinnitiisik danati buu'aas korto sinawa. Es korto sinaasi ko'a dey koi'ba foonto kaawa.

²³ Boor'aasi wostosin bestoni waagaas kituwa. Sinuntano Ha'ooskin imtoni imaas Daamni Kirsitoos Yesusniki kamo koi'ba foonto kaawa.

7

Tumaassin Birmadumma Kesa

¹ Aytaasakitono! Han baron aane aruwetinoso? Makefanaas tumaason arife asuni meyakwa. Tumaas asuniista ha'suni hugnaba foonas asu kaak feefena kabaasik koi'bawa.

² Isa beso nittok makona; Girira di asu teegob-aas kaak feena kabaasik barneen ane tumaasik

taatera diirwa. Sinuntano teegobaas kitifaanane es taatena tumaassin birmadumma kesiwa.

³ Es bari boor'a teegobaas kaak feen oomniki girifaanane soolewa yistefa. Sinuntano teegobaas kitifaanane barneen ane taatena tumaassin birmadumma kesi sinna boor'a oom asuniki girifaanane soole aafa ustona wuza.

⁴ Aytaasakitono! Nitto chowaas dey esiisimatowa. Nitto Kiristoosni atuni billiti sineti boor'a kituk oor kesane faaron tumaastan oor kestiwa. Es bari boor'a Ha'oosik wostok gaana gaanani kitun kabi Kiristoosni keen sinetiwa.

⁵ Ashni fiqadiisik faani kabaasik tumaas kabgifana mangu eenantoos kituni gaana gaanani atuniisi billitisi wostet faar.

⁶ Sinuntano hash innotin taar'a fa tumaassin kitira oor kesni boor'a tumaasi taatosin birmadumma kesniwa. Es bari boor'a hanneen ekalo wostoniis gaddo sina Korto Ayyanaasi ugnaktano zeemmati tichche kur'u tumaasi ugnaktawa.

Tumaasewa Boor'aase

⁷ Ese awu unirinso? Tumaas teetbaasik boor'anoso? Indaanewa; Sinuntano boor'a awu sinnamato arunak zagiis tumaaswa. Tumaas «Eenantotaata» uu shaki sinfaanane eenanto awu sinnamato aruni kabatawa.

⁸ Boor'aas tumaaskin ya ajajiisik ugna danna eenanto tayissi foonak zagi. Sinuntano tumaas tishifaanane boor'aas kitu wuzawa.

⁹ Zeemma tumaas imtonoyfeen ta hayew sinnatu faafawungwa. Sinuntano tumaasi ajaji yaananneen orfo ta kitifaana boor'aas kaa dani.

¹⁰ Kaa imanak imte tumaasi ajaji tayista kitu ephpha yawa.

¹¹ Boor'aas tumaasi ajajiiski kamo ugna danna taan eshi. Ajajiiski kamo dey taan wori.

¹² Tumaas kortowa; ajajiis dey korto, futonewa ma'arnewa.

¹³ Eekin han ma'ar sina wuzaas tayista kitu ephpha ya unoso? Indaanewa! Sinuntano boor'aas boor'a sinna ammano bestonak ma'a wuzaaski kamo kitu tayista ephpha ya. Esiisik boor'aas ajajiiski kamo boor'aas awune fa mangu sinnamato arte.

Asuni Kaasi Fa Kabo

¹⁴ Tumaas Ha'ooskin yaar sinnamato arifeniwa. Sinuntano ta boor'aasik boz sinanak kessa waagte asha mayowa.

¹⁵ Ta zagifana baron aane arifat. Shunfana wuzason zagu shakaatu oomtefana wuzason zagifawungwa.

¹⁶ Ese ta zagifanaas zaguk sholonoyna wuzason sinnanneen tumaas ma'ar sinbaason makonawa.

¹⁷ Zaguk sholonoyna wuzason zagifaas tayissi fa boor'aastano tatewa.

¹⁸ Tayissi wedey ashnaassi fa haalasi isanne ma'a wuza aafa sinnamato arifan. Ma'a wuzni zaguk sholefanaknu es ma'a wuzason zaguk aane chimfat.

¹⁹ Zagunak sholefana ma'a wuzason aane zagifat. Sinuntano zaguk sholonoyna mangu wuzasontu zagifan.

²⁰ Zagunak sholonoyna mangu wuzason zagir sinnanneen es baron zagifaas tayissi fa boor'aastano tatewa uwa.

²¹ Es bari boor'a ooma tuma tayista wostet faanamato biingwa. Ma'a wuzason zagunak sholefaat mangu wuza zagunak tugtefan.

²² Sikalonaas Ha'oosi tumaktu girefa.

²³ Sinuntano kanunaassi fa tumaasneen nee-befaafa atunaasi billitisi wostefa boor'aasi tumak taato taan zagifa ooma testoni safara tayissi faanamato biingwa.

²⁴ Ta awune faaron miir'am asunso? Han kituussi taamfa ashnaassin oo taan fu'onak chimnirins?

²⁵ Daamni Yesus Kiristoosniki kamo Ha'oosik galata sinfawungwa.

Ese ta teetnaasi kanuk Ha'oosi tumak ajajamer sinfaat ashnaasi haalak boor'aasik ajajamer sin-ingwa.

8

Ayyanak Fo

¹ Es bari boor'a Kiristoos Yesusnik fe baasso haye aafa baassosta mangsu katona wuza.

² Kiristoos Yesusniki kamo bestefa kaa imfa ko-rto Ayyanaasi tuma boor'aassinnawa kituussinna birmadumma taan kisiwa.

³ Asuni haalani hopitan kabi chowa tumaas zaguk chimnoynaason Ha'oos zagiwa. Ha'o bari Naasin boor'ba faana asune feer zagira boor'aasik wosi. Ashbaasik dey boor'aason mangsu kar'e tishki.

⁴ Es baron dey zaginaas ashni safarak sinnoy-naron Ayyanani safarasimato feefe innoki kamo futo sina tumaasi ajaji wostota feeshanakwa.

⁵ Ashni safarasimato feefe baasso ashni safarasontu safarsefe. Sinuntano Ayyanani safarasimato feeseefe baasso ayyanani safarasontu safarsefe.

⁶ Ashni wuza sina baron safaroos kitutu ephpha yaafa. Sinuntano Ayyanani wuza sina baron safaroos kaanewa naganetu imfa.

⁷ Ashni wuza sina baron safarefe asu Ha'oosi tumak aane ajajamefe; ajajamonak dey aafa chimanawuza sinna boor'a Ha'oosi gumawa.

⁸ Ashni eenantok zoonustesefe baasso Ha'ooson girsuk aafa chimone wuza.

⁹ Sinuntano nitto Ha'oosi Ayyana sikalontisi faar sinfaanane Ayyanani safarasiktano Ashni eenantoosimato aafa footi wuza. Kiristoosni Ayyana basaassi foonto asu Kiristoosni keentewa.

¹⁰ Sinuntano Kiristoos nittoossi feefaanane awune faaronnu atuntiis boor'aastan kabi chowa kitunir sinfanaknu Ha'oos nittotin ooko zagina boor'a ayyanantiis hayewawa.

¹¹ Yesusnin kitun kabgi Ha'oosi Ayyana nittoossi faar sinfaanane Kiristoosnin kitun kabgi Ha'oos nittoossi fa Ayyanabaaski kamo kituni atuntiisik kaa imanawa.

¹² Es bari boor'a aytaasakitono! Giddisuni wuza innoosta faarwa; sinuntano es giddisuni wuzaas ashni safarak fooniktawa.

¹³ Ashni safarak fafaatine kitutirwa. Sinuntano korto Ayyanaasi hugnak ashni wostontiison woraatine kaak footiwa.

¹⁴ Ha'oosi Ayyanak zoonustefe baasso zuuttere Ha'oosi naanggotawa.

¹⁵ Es bari boor'a: «Aabba! Abaniiso!» yira teegoti naawba sinati Ayyanatu ephpha taatitano digak fook hepsa wolla boz sinni ayyana aane ephpha-toowetiwa.

¹⁶ Ha'oosi Ayyana inno ayyanaasneen ane sinna Ha'oosi naanggota sinniison innok zaala make-

fawa.

¹⁷ Ese Ha'oosi naanggota sinfaanine barir sina baron warasoniwa; Kiristoosneen ane dey warasonir; hash basa shanaason haa'er sinfaanine woli dey ulfinbaason haa'er sinaniwa.

Yooni Ulfinaas

¹⁸ Hashti fa shanaas hanneenti innok ammanon bestonak fa ulfinaasneen ane hoossifeni kabaasik isa wuzaneennu hoossunik aafa chimani wuza zagiratu faadifawungwa.

¹⁹ Testo zuuttera Ha'oosi naanggotni ammanon kesse bestooson akama kaltanaktu oodtifawa.

²⁰ Testo zuuttambaase ke'nor sinanak mangsu barista katewa. Esiis dey bari teetni shunak sinnoynaron abdik oodanak zagi Ha'oosi fiqadikwa.

²¹ Es abdiis dey testo zuuttambaase teetbaasik tishuni bozoossin birmadumma kessa Ha'oosi naanggotak hoore birmadummanewa ulfinne asin haa'er sinanamatowa.

²² Testo zuuttambaase isarik hawungneen kar'a keektoni merok oottera haanet foobaason arifeniwa.

²³ Sinuntano haanet fa testo bar bar koi'batawa; tesuni ima sina Korto Ayyanaason ephphete inno dey atuniisi furi sina Ha'oos ammanon kisira besunak fa Ha'oosi naanggota sinaason abdik oodet sikaloki atuniissi haanettu faaniwa.

²⁴ Inno fariniis es abdiisikwa; sinuntano abdi zagifeni wuzaas biister sinfaanane abdi sinbaas feesharwa. Aafak biistefa baron oo abdi zagunirinso?

²⁵ Sinuntano aafak biifeni wuzason abdi zagi-faanine fakiyak oodani.

²⁶ Esiisimato aakkak shiiphok chimaniamato aane arifeni sinna boor'a Korto Ayyanaas hopini-ison argasuna. Korto Ayyanaas teetbaasik kaamak wollok chimnoyni haanok innok noonona.

²⁷ Asusa nibanon tu'nira biifa Ha'oos Korto Ayyanaasi safara awu sinnamato arir. Korto Ayyanaas kortoni meyak noonefanaas Ha'oosi fiqadinimatowa.

²⁸ Ha'ooson shunfe baassoknawa bari safaraasi-matona teegte asuni meyakna Ha'oos zuuttambaase asin ma'arik zagunamato arifeniwa.

²⁹ Es bar dey sinnaas zeemman arina baasso Naasa gitononnawa Naas dey showo ayni meeni ganeyaassin uuzza sinanak Ha'oos zeemman bugina boor'awa.

³⁰ Zeemman korina baassotin teege; teegena baassotin ooko zagi; ooko zagina baassotin dey ulfini.

Ha'oosi Keeshtana

³¹ Eekin han wuzason awu unirin? Ha'oos innoneen ane sinfaanane oo innotin tuuga'ok chimnirinso?

³² Ha'oos bari Naasik kenashtonoy innokwa iyaat aatira imnanneen aakkak zuuttambaase asin Naasneen ane waagba foontonon ima beynirinso?

³³ Ha'oos korina baassotin oo malatok chimnirinso? Ooko zaguniis Ha'ooswa.

³⁴ Oonso baassosta mangsu kar'niri? Kiristoos Yesu baassosta mangsu kar'niriso? Bar innokwa iyaat kiti; kitun kabire aba Ha'oosi ho'itta di; innok natifees dey barwa.

³⁵ Kiristoosni keeshtanaastan oor kisuk chimniis oonso? Rakko wedey shananoso? Kabugto wedey makanoso? Atatu sinangwa wedey adagangwa? wedey siifonso?

³⁶ Es dey:

«Ne boor'a wonaason zuutira kitusneen ane neebefeni;

shuktoni fantusiktonimato faadtefeniwa.»
yistera tichchenaasimatowa.

³⁷ Ese innotin shuna Kiristoosnik es wuzason zuutira merera innotin neebera merefa wuza zuuttambaase asiistan denalo sinaniwa.

³⁸ Es bari boor'a kitunu sinun, kaanu sinun, Ha'oosi wosiyanu sinun, ha'suni hugnabesi faana baassonu sinoto, hashti fa bar sinun, hanneenti yooni bar sinun, hugnaba faana bar sinun,

³⁹ Tegaas sinun, daaksoos sinun, aaffa testoosnu sinun Daamni Kiristoos Yesusnikin danni Ha'oosi keeshtanatan oor kisuni wuza aafa sinnamato gasasiratu fawungwa.

9

Ha'oos Israelni Daraasin Kori

¹ Kiristoosneen ane faafaat futooson makefan; Aafa dey eshana wuza. Ha'oosi Korto Ayyanak zoonustefa kanunaas dey aafa eshana wuza sinnamato taak zaala makona.

² Akama suumonewa ko'unoy rakkone nibnaassi faarwa.

³ Ashak koonta sina inno meyakwa iyaat ta Kiristoosnistan oor kessa Ha'oosi erwiya tayista kar'faanane shunana kabawa.

⁴ Baasso Israelni meyawa; Ha'oos dey baassotin naanggotba zagiwa. Ulfinbaason baassok ammanon kisira besiwa. Baassoneen ane dey teyya

giri; tumaason dey baassok imi. Futoni Ha'oni shi-iphosi sitirinin baassok besi; Abdini kaambaason dey baassok imi.

⁵ Baasso koontobesiisik asteserni abani meyakini yeeseterwa. Kiristoos dey ashak yeenaas baasso zalaassinwa. Bar zuuttambaase asi denalowa; Koi'ba foontonon dey suusto Ha'owa; Amin!*

⁶ Israelni zala zuuttera futoni Israelni meyata sina beyna boor'a Ha'oosi kaama shaartewa utawa.

⁷ Esiisimato dey Abrahamni zala zuuttera Abrahamni naanggotawa utawa. Ha'oos Abrahamnin: «Zalnees teegtonaas Yisaqniki kamowa» yina boor'awa.

⁸ Es bari boor'a ashak Abrahamnikin koontese boor'a Ha'oni naanggotatawa. Sinuntano zala sinna faadtoniis abdini kaamaasi naanggotaas koi'bawa.

⁹ Es bar dey Ha'oos imna abdini kaamaas: «Hawungti wogga han kabaasta yoona; Saara dey arqa naanin kophona» yifarwa.

¹⁰ Es bar koi'ba sinnoynaron Ribqa asteserni abani sina Yisaqnin mano naanggotnin naanertefana kabaasik;

¹¹⁻¹² Ha'oosi koru wostok sinnoynaron teegok sinbaason ammanon besunak hep naanggotiis koontobaasneen zeemma wedey ma'aronnawa mangunonna zagsobesiisneen sinak Ha'oos Ribqak: «Arkiis hateesik ha'ir sinanawe» yi.

* **9:5** Ooma ooma tichaasta Ha'oos zuuttambaase asiistan denalotu yifa.

¹³ Esiis dey: «Yaqobnin shunin sinuntano Eesawunin oomten» yistera tichchenaasimatowa.

¹⁴ Eekin awu unirinso? Ha'o korir uuk chimaniroso? Isanne Ha'oos korir uuk aafa chimani wuza.

¹⁵ Ha'oos Musenin: «Feeshun unak sholena baassotin feeshun una; kenashtonak sholena baassotin kenashtona» yiwa.

¹⁶ Ese han bar bestefanaas asuni fiqadiknawa wostokna sinnoynaron Ha'oosi fakiyakwa.

¹⁷ Es bari boor'a korto matsafaasi Giphtsini taatoosa chowak: «Neeki kamo hugnanaason besuknawa sunnaas dey daa zuuttambaase asiissi artonak zagukna neen taassingwa» yifa kaama tichchewa.

¹⁸ Es bari boor'a Ha'oos fakunak sholena baassotin fakuna; sholena baassotin dey nibbesiis chimanak zagunawa.

Ha'oni Gi'newa Fakine

¹⁹ Es bari boor'a: «Ha'oosi fiqadinon oonu tugga'ok aafa chimanawuza. Eekin bar asuni meyanon mangu wostobesiisik awuni boor'a wee'efasso?» yira taan mamsutar sinana.

²⁰ Ne han asuso! Ha'oosneen karakkarotak ne oonso? Kodaas baron hooi'fe barin: «Awuniron taan ekka zagira wostetso?» unak chimniroso?

²¹ Kodaason hooi'fe bar isa tesa ho'aassin isa kodaason ulfinnir, oomaason dey sinnoy wostota feeshanak zagire wostonak mabtiba aafanoso?

²² Ha'oos gi'baason besuknawa hugnabaason ammanon kissira besunakna sholefaat tishuk hoorera fa gi'ni asusakitonik akamanon faki sinfaanane kaso?

²³ Dey zeemma ulfinak hoossina feeshu yina asuni meyak ulfinbaasi arkunon ammanon kisira besunak sinfaananekaso?

²⁴ Feeshun yina asuni meya dey Ayhudni meyaassin koi'ba sinnoynaron Aazabni meyaassin dey teegewa.

²⁵ Es bar dey raajju Hoseniki kamo ekka yistematowa:

«Ta dara sinnoy baassotin: «Darata» yira teegona;
shuntonoy daraasin dey;
«Shunto» yira teegona.

²⁶ Baasso «Ta darate»
yistere teegtesete dimaasta;
«Hayewa Ha'oosi naanggota»
yistere teegtosone.»

²⁷ Raajju Isayyas dey Israelni chowaasik ekka yit kaambaason teggire make: «Israelni naanggotaasi faada baarini fuutunimato arkifanaknu baassossin faruniis garo meya koi'besiwa.

²⁸ Daamiis woknoy taptak han daasta mangsu kar'ana»

²⁹ Esiisimato Isayyas:

«Zuuttambaase asi denalo sina Daamiis;
innok zala fu'o shaki sinfaanane;
Sodomni katamaasewa;
Gamorani katamaas tishinaasimato;
inno dey tishuni kabawa»

yit zeemme makewa.

³⁰ Eekin awu unirinso? Ookoo sina wuzason danak wostonoy Aazabni meya ookoo wuzason danetewa; es ookoo wuzaas dey amantok bestefa barwa.

³¹ Sinuntano ooko sina wuzason dananik zag-ifa tumaasik zoonustet fe Israelni meya tumaason oodak aane chimoto sinna boor'a ookooski hamme aane kar'oto.

³² Es bar awuni boor'a ekka siniso? Ooko sina wuzaaski hamme kar'a beyetees baasso ooko sina wuzason danak sholsetees amantok sinnnoynaron wostok sinna boor'awa. Es bari boor'a tuusa'suni shu'aasik tuusa'esete.

³³ Esiis dey:

«Ese asuni meyanon tuusa'suni shu'a Siyonuk du-usuna;

Es shu'aas asuni meyanon tuusa'sira gansuni kaa'owa.

Barik amanefe bar aafa iichchona wuza.»
yistera tichchenaasimatowa.

10

Israelni Meya Ha'oosi Ugnak Zoonusto Beyete

¹ Aytaasakitono! Nibnaassi fa akama kaltanaasewa Ha'ooskiki tai'sit faana shiiphonaase Israelni meya farsonekwa.

² Aruus likki sina beybaastano baasso Ha'oosik kaambaasimato fooni koona baassossi faanamato ta teetnaasik zaala sinanawa.

³ Ha'oos asuni meyanon ooko zaguna ugunaason aane arsoto sinna boor'a teetbesiisi ookoni ugnaasiktu zoonustetetano Ha'oosi ooko ugnak aane zoonustosoto.

⁴ Amanefe asu zuuttere amantok ooko sinanak Museni tumaas Kiristoosniistak yerewa.

Faruus Zuuttambaase Asikwa

⁵ Tumaason oodak bestefa ookoosik Museni matsafaassi: «Tumaason zagife bar zuuttere kaak foonawa» yifarwa.

⁶ Sinuntano Ha'oos asuni meyanon amantok ooko zagubaas ekka yistera tichchewa: «Nibneessi oo sama kesnirinso?» utaatawa. Esiis dey Kiristoosnin kessukwa.

⁷ Wedey nibneessi «Tiir'oni dimaassi oo keronirinso?» utaatawa. Esiis dey Kiristoosnin kitun kabgukwa.

⁸ Dey ekka yistera tichchewa: «Ha'oosi kaama teshnetu fawa. Dey noononeessinawa nibneessinatu fawa» Es kaamaas dey inno makefeni amantoni kaamaaswa.

⁹ Yesus Daam sinbaason noononeesik zaala makefaatanenawa Ha'oos barin kitun kabginamato nibneessi amanefaatanena farutawa.

¹⁰ Asu nibbaassi amanere ooko sinana; noonobaasik dey zaala makere faruna.

¹¹ Korto matsafaassi: «Barik amanefe bar zuutere aafa iichchonawuza» yistenaasimatowa.

¹² Ese isa Daamiis zuuttambaase asi Daam sinna boor'a Ayhudni meeni ganeyaassinawa Aazabni meeni ganeyasina oor oorba aafawa. Bar; barki shiiphsefe baasso zuuttambesiise asik otumbaa-son daysire imana.

¹³ «Daamiisa sunanon teegefe bar zuuttere farunawa» yistewa.

¹⁴ Sinuntano barin amanonoy aakkak teegok chimone? Basa chowaason odonoy aakkak amanosone? Assinynya foontonon dey aakkak odok chimone?

¹⁵ Assinynyani meya wostere hamonoy aakkak kaambaason assuk chimone? Esiis dey: «Misir-achchuni oduuson maksefe baasso yoos akka gir-sifaso!» yistera tichchenaasimatowa.

¹⁶ Sinuntano Isayyas: «Daamiiso! Makeni oduuson oonso amaneri?» yire makenaasimato misirachchuni oduuson ephpheteese baasso zuuttambesiisetawa.

¹⁷ Ese amanto bestefanaas Misirachchuni oduuson odokwa. Es oduus dey Kiristoosni chowaasik maktefa kaamaaswa.

¹⁸ Shakaan mamsungwa; eekin kaambaason aane odosoto unoso? Korto matsafaassi:

«Kaambesiis daa zuuttambaase asiissi odte;

makesete kaamaas daasi dilta kar'i»
yistera tichchenaasimato futoosik odesetewa.

¹⁹ Shakaan mamsungwa; dey Israelni meya kaambaason aane arsoto unoso? Ekka ustonoynamato Muse zeemme:

«Kashisto daraasin koonotik zagira gaabbisunawa;
yaadatonoy daraasik dey nittotin haarsuna»
yiwa.

²⁰ Raajju Isayyas dey:

«Taan sholsonoy baassok besten;

«Ha'ooski ayinso?»

yire mamsunoy baassok ammanon besten»
yit digonoy makewa.

²¹ Sinuntano Israelni meeni chowaasik: «Ajajamonoy daraasnawa nuurife daraasna taaki yoonak wonaason zuutira kushunaason shongen» yifa.

11

Ha'oos Israelni Daraasin Aane Ha'uwa

¹ Shakaani dey mamsungwa; Ha'oos darabaasin ha'iyoso? Isanne aane ha'uwawa. Ta teet-naasik Israelni daani asuwa; Abrahamni zala sina Biniyamni keengwa.

² Ha'oos zeemma korina daraasin aane ha'uwawa. Korto matsafaas Eeliyasni chowaasik awu yinamato aane yaadatowetinoso? Dey Eeliyas Israelni daraasin awu yire malatenamato aane aruwetinoso?

³ Es kabaasik Eeliyas: «Daamiiso! Raajjunesakitonin worsete; sho'aneesikitonon bogesete; ta dey ta ta fui'tengwa, taan dey worsonek sholsedifeer» yire feer.

⁴ Sinuntano Ha'oos awu yiranso barik wolginari?: «Baal yistefa koo'loosik kaa'nonor naafun kum asunin taak fui'engwa» yiwa.

⁵ Han neyaasik dey sinfanaknu Ha'oosi otmak kortere fui'ter garo feeseterwa.

⁶ Ese bari koruus Ha'oosi otmak sinfaanane wostoktawa uwa; wostok sini sinfaanane Ha'oosi otma futonir sinana kabatawa.

⁷ Eekin gaanbaas awu siniso? Israelni meya sholesete baron aane danoto; sinuntano kortese baasso danete; fui'te baasso dey nibbesiison chinisete.

⁸ Esiis dey: «Ha'oos nibbesiison muumsi; es bari boor'a hawungneen kar'a aafbesi biinoynamato; odobesi odonoynamatowa» yistera tichchenaasi-matowa.

⁹ Dawit dey:

«Maddibesiis ephfa eshmiya;
gansuni doo'a sinna baassotin rakkisi-
fawungwa;
zagsete manguus baassosta kar'fawungwa;

¹⁰ Aafbesi biinor sinna talmon;
geshobesiis rakkok wonna wonna kuupu-
fawung» yiwa.

¹¹ Shakaani dey mamsungwa; Ayhudni meya gandesetees hepsa wolle kabsonoytematonoso? Indaanewa! Ayhudni mangsuusi boor'a Aazabni meya faru danetewa. Es bar dey sinaas Ayhudni meya Aazabni meyaasta koonosonek zagukwa.

¹² Sinuntano Ayhudni meeni boor'aas han daasik eebba bestonak zagiwa. Baasso gandoos Aazabni meyak eebba siniwa. Ayhudni meya farsete sinfaanane eebbaas awune fa akama sinana kabanso!

Aazabni Meeni Faru

¹³ Ese hash makonaas Aazab sina nittokwa, Aazabni meeni wosi sinnamato wostefana wostoos ulfina sinnatu taak bestefawa.

¹⁴ Es baron dey zaginaas ta koon sina Ayhudni meyanon koonosonek zagunakwa. Es barik dey awuzakne baassossin isa isarin fatuk chimana sinana ukwa.

¹⁵ Ha'o baassotin ha'ifana kabaasik ooma han daasi daraas Ha'oosneen ane ganenanneen Ha'oos baassotin ephpha taafana kabaasik awu sinana sinna nittok bestefaso? Es bar kitun kabune faarwa.

¹⁶ Isa tesa tushoossin tesuni bar Ha'oosik imtera korto sinfaanane, tushoos zuuttera kortowa; esiisimato isa i'oos tasbaas korto sinfaanane waay'baas dey kortotu sinana.

¹⁷ Goorgu di bunaasi* way'animato sina Ayhudni meya katere ha'tesetenneen nitto buur'u di bunaasi i'oni way'animato sina Aazabiis baasso

* **11:17** Israelni daak fa bunni i'oosi gaana zayiti wosuster.

eddesi girira es tasaas imfana eebbaason haa'er sinfaatine;

¹⁸ Nitto Aazabni meya; waay'asimato katere ha'te Ayhudni meyaasta ge'atiitawa, Sinuntano nitto ge'efaatine waa'a waa'a sineti boor'a tasaas nittotin wor'anastano nitto tasaason wor'ak aafa chimati wuza sinnamato yaadatoti.

¹⁹ Sinuntano: «Waa'asikito kiitera gandenaas ta bari edde girunakwa» uti sinanawa.

²⁰ Likkiwa! Baasso katere gandesetees amano beyobesisikwa. Sinuntano nitto chimma yeeretiis amaneseti boor'awa. Ese digotiistano ge'atik aane sholsifawa.

²¹ Ha'oos testoosik waay'a sina Ayhudni meyak kenashto shakaanane nittok dey aafa kenashtona wuza.

²² Ese Ha'oosi garamanonnawa deessubaasonna biitwa. Deessubaason besifanaas gande baassostawa. Sinuntano garambaason besifanaas nittokwa. Es baron dey zagifanaas bari garamaasik chimma yerefaatinewa. Chimma yero shakaatine nitto dey katera gandetirwa.

²³ Ayhudni meya amano beyobesiissin wolsefaatene zeemoti katesete dimbesiista wolsonewa. Ha'oos zeemoti dimbesiista baassotin wolgunak chimanawa.

²⁴ Sinuntano nitto Aazabni meya testontiisik buur'u di bunaasi waa'a sinna faani nitto goorgu di buna sinnoy dimaasta tokto chimtettinneen han baasso testobesiisik goorguki bunni waa'a sina Ayhudni meya wolle zeemoti dimbesiista aakkak tokto beyone.

Ha'oosi Asu Zuuttambesiise Asikwa

²⁵ Aytaasakitono!: «Inno aruwa» yit teetotitawa. Ta nittok makona isa aacho chowa faarwa; Esiis dey Israelni meyaassin isa isaas nibbesiis chimnaas Ha'oos teegena Aazabni meya zuuttere Ha'ooski wolsone kabaneengwa.

²⁶ Ese es barik Israelni darani meya zuuttere farusonewa. Ekka dey yistera tichchewa;

«Fatunir Tsiyonun yoonawa;

Yaqobni zala zuuttambaase asiissin manguu-
son tishkunawa.

²⁷ Boor'besiison tishkifana kabaasik;

Baassoneen ane giruna;

teyyani kaamaas haniiswa.»

²⁸ Israelni meya misirachchuni kaamaason ephphetoo beyobesiisik nitto Aazabni meyanon ke'ak Ha'oosi guma sinetewa. Sinuntano Ha'o baassotin korubaastan kabi chowa asteseriisi abani meeni boor'a baasso Ha'oosi zomowa.

²⁹ Ha'oos korira otumbaasi imanon imnanneen orfo zagina wuzaasik safarabaason aane gaabbefa.

³⁰ Nitto Aazabni meya zeemo Ha'oosik ajajamonor sinna faatir. Sinuntano hash Ayhudni meya ajajamo beyete boor'a nitto fakiya daneti.

³¹ Nitto fakiya danesetiisne faaron baasso dey fakiya danonek hash baasso Ha'oosik ajajamonor sinete.

³² Ha'oos fakibaason asu zuuttambaase asik besukwa iyaat asuni meyanon zuutira ajajamo beyobesiisi taato sinonek zagiwa.

Ha'oosik Imte Galata

³³ Ha'oosi techumnewa arune awune faaron akamanso! Mangsuni kar'baas dey tu'nustonor; ugunbaas dey aane artefawa!

³⁴ «Daamiisa safaranon arifer oonso?

Barin kiitunir oonso?»

³⁵ «Ha'oosik liqsaat liqsina baron wolgire ephnir oonso?»

³⁶ Zuuttambaase yaanaas barkin, Barki kamona-awa bariknawa. Koi'ba foontonon ulfina barik sinfawungwa; aamin!

12

¹ Ese aytaasakitono! Atuntiiison Ha'ooson girsuni hayewa imanewa korto maa'ane zagira Ha'oosik imatik Ha'oosi garamak shiiphfawungwa. Es bar dey ma'a nibnitiissin kesfa futoni Ha'oni shiiphoswa.

² Ma'a wuzaasewa girsuni wuzaase dey tuuma sina Ha'oosi fiqadinon aru chimatik kanuntiiison gaddosuk nibnitiisi safarak sooltotitano han daastaki asuni meylene feer sinatiitawa.

³ Dey isa isarnitiis Ha'oos nittok imna aman-toosimato shuphak safarotitano nittok sholsistan denalo teetnitiisik beegantok safarotiita yira taak imte Ha'oosi otmak makefawungwa.

⁴ Isa atuniista showo billiti faar, Es atuniisi billiti dey teetba teetbaasik ooma ooma wostoba faar.

⁵ Esiisimato dey inno showo sinfaat Kiristoosnik isa atu sinniwa. Isa atuusi billiti sinni boor'a innotna innotna isarwa.

⁶ Es bari boor'a Ha'oos otumbaasik innok imna showo tesa imaason wostota feeshuniwa. Es innok imte imaas Ha'oosi kaamanon awasu sinfaanane amantonisimato Ha'oosi kaamanon awasuni.

⁷ Innok imte imaas oomni meyanon argasu sinfaanane chima argasuni. Innok imte imaas asunin assu sinfaanane mai'sira assuni.

⁸ Innok imte imaas chinu sinfaanane chinuni, Innok imte imaas asunik ima sinfaanane ma'a nibak imani. Innok imte imaas ha'su sinfaanane chima ha'suni, Innok imte imaas kenashto sinfaanane es baron dey girak zaguni.

⁹ Sinnoy sinna bestoni uba foontonon futoni keeshtananti foon. Mangu wuzason oomtoti, Ma'a sina wuzasneen ane isar sinti.

¹⁰ Nittotna nittotna ayna ayna asi keeshtanaasik shunoti. Nittotna nittotna ulfinsuk taptoti.

¹¹ Hopunoy guzu Ayyanaasik zoonustera Daamiisik wostotiwa.

¹² Abdiisik girotiwa, Shana yaana wono fakuti. Wonna wonna shhiiphoti.

¹³ Amanynyi ayni meyanon rakobesisiisik argasuti. Irba sinne ye baassotin ephpha irbasuti.

¹⁴ Nittotin kabgife baassotin suusti, suustitano erwutiitawa.

¹⁵ Girefe baassoneen ane girsoti, waassefe baassoneen ane waasusoti.

¹⁶ Nittotna nittotna isa safarak isar sinna footi. Teetnitiison tegguk beegantooson beyya tukamni meyaneeen ane isarik foosoti, Teetnitiisik inno aru utiitawa.

¹⁷ Asu zuuttambaase asi sinak ma'ar sina wuza zagutitano asuni meya nittoosta mangu wuza zagsefe kabaasik wolgira mangu wuza baassosta zagutiita.

¹⁸ Nittok chimter sinafaanane asu zuuttambaaseneen ane nagak footik nittokin sholsi wuzason zuuttira zagusoti.

¹⁹ Koontaasakitono! Gi'ason Ha'oosik beytitano nitto wolla guma kaastotiitawa: «Guma kaastoni-isnawa gumani qowaason wolguniisna tawa yi-fawa Daama Ha'oos» yistera tichchewa.

²⁰ Es bari boor'a gumani kaastostan gumanes maktefaanane maasu iktefaanane dey ushu, Es baron zaguneesik teetbaasta iichchanni geya wotutawa.

²¹ Mangu wuzason ma'arik merotano mangu wuzaasik mertotaata.

13

Ha'sife Baassok Ajajamo Sholsir

¹ Aaffa ha'suusnu sinun imtefanaas Ha'oosi fiqadik sinna boor'anawa hash dey feese ha'sinyanyi meya taatesetees Ha'oosik sinna boor'ana asu zuuttere basa denalo ha'sife baassok ajajamonak sholsuwa.

² Es bari boor'a ha'sife baassotin tugga'efe bar zuuttere Ha'oosi ajajinontu tugga'efewa, Ajajamo beyfe bar dey basastatu ke'o ephphe yeefewa.

³ Ha'sife baasso digtesefees mangu wuza zagsefe baassoktano ma'a wuza zagsefe baassoktawa. Ha'sife baassotin digo beya sholefatoso? Ese ma'a wuza zaguwa, baassokin dey galata danatawa.

⁴ Ha'sife bar neek ma'a wuza zagunak taate Ha'oni wostinynyawa. Ha'sife bar siifo taar'enaas shimak sina beyna boor'a mangu wuza zagir sinfaatane barin digowa. Bar mangu wuza zagife baassotin ke'uknawa Ha'oosi gumani kaastonon besunakna Ha'oosi wostinynyawa.

⁵ Es bari boor'a dey Ha'oosi ke'onon digoos koi'ba sinnoynaron, haalantiis nittotin wee'ona boor'a ha'sife baassok ha'u sholsuwa.

⁶ Girbo kaasifetiis dey es bari boor'awa; ha'sife baasso es wostooson wostesefees Ha'oosik wostokwa.

⁷ Isarba isarbaasik sholsi wuzason zaguti. Girbo girbotik sholsina barik girbo girboti; karaxa sholsina barik karaxa kaasuti; digotik sholsina barin digoti; ulfina sholsina barik ulfina imti.

Nittotna Nittotna Keeshtosoti

⁸ Nittotna nittona keeshtosoti tano ooni kowanu nittoosta foonata; Es bari boor'a asusin zuutire shunfe bar tumaason zagiwa.

⁹ «Gerkesataata, worutaata, wiisotaata, eenanto-taata» yifa ajajisewa ooma ooma ajajiisikitone zuuttera: «Asu zuuttambaase asin ne ne teetaason shunfataysimato shungwa» yifa isa ajajiissi zuut-tera giriwa.

¹⁰ Asusin shunfe bar es shunna asusata mangu wuza aane zagife. Es bari boor'a asunin shunfe bar ajajiison zuutire zagiwa uwa.

¹¹ Ese Afay'nitan guzuti wonaas hash kar'namato arutiwa. Zeemoti amaneni wonaastan hashti faruni wonaas mai'sira yaara innoki kar'iwa.

¹² Waalaas aatdifarwa; wonaas dey ta'i; es bari boor'a talmaasi wostonon beyya chaarefaasi neeboni meyaason mayaniwa.

¹³ Yaahoknawa ushshe zawokna gerkesaknawa wojochokna faassoknawa mangu koonakna sinnoynaron wonaasi chaarefaassi feeefe asuni meenimato ma'arik foosoti.

¹⁴ Es bari boor'a Daam Yesus Kiristoosnin mayti-tano ashnitiisi kaltananon tuunuk safarotiitawa.

14

Asuniista Mangsu Kar'atiita

¹ Nitto ganeyaassi amantobaasik hopi sina asusin ephphatootitano basa teetni safaraasta karakkarotiita.

² Isa beso biyani: isa asu beste wuzason zuutire muunak chinuni amantoba foona. Sinuntano amantobaasik zagu beya bar tokte toko bar barontu meefe;

³ Barin Ha'oos ephphata sinna boor'a beste wuzason zuuttire meefe bar muunoy barin kashshunaatawa; muunoy bar dey meefe basaasta mangsu kar'anatawa.

⁴ Eekan oom asusa wostinynyanita mangsu kar'fees ne oonso? Bar yerefenak wedey gandefenak daambaasa girowa; dey Daamiis barin yeetu chimana sinna boor'a chimme yeronawa.

⁵ Esiisimato isa wonaas ooma wonaastan denalo ulfinto zagire safarefeer foonak chimanawa; Oomiis dey wonaas zuuttera isa kixxe ulfinbatu faartano wonaasikitoni ganesi oorba oorba aafawa yiretu safarefewa. Ese es barne fa wuzasik asu isarba isarbaasik nibbaassi safarenaysimato zaguwowa.

⁶ Isa wonaason ooma wonaastan denalo zagire ulfinsifer feefaanane Daamiisa ulfinakwa iyaatwa. Beste muusonnu zuutire meefe bar Daamiisa ulfinakwa iyaattu meefe, Meefena muusik dey Daamiisin galattefe. Beste muuson zuutire muunoy bar Daamiisa ulfinakwa iyaat

aane meefe. Es muu beybaasik dey Ha'ooson galattefe.

⁷ Innoossin teetbaasik kitifer wedey teetbaasik feefer aafewa.

⁸ Faafaanine Daamiisiktu fooni; kiitifaanine dey Daamiisiktu kiituni. Es bari boor'a kitifenik kaak faafenik inno teetniisik Daamiisarwa.

⁹ Es bari boor'a Kiristoos kitire kitun kabi-naas hayewni meyaknawa kituni meyakna Daam sinanakwa.

¹⁰ Eekan ne ayneesata awagan mangsu kar'fasso? wedey Awagan ayneesin kashshifasso? Inno zuuttamniise Ha'oosi mangsuni kar'ni kodaasi sinta yeeronirwa.

¹¹ Dey matsafaassi:

« Ta hayewawa » yifawa Ha'oos;

ke'aas zuuttera ta sina kaa'nonawa;
termaas dey;

Ta Ha'o sinnamato taak zaala makonawa »
yistera tichchena boor'awa.

¹² Es bari boor'a inno isarni isarniis teetniisi wostok Ha'oosi sina ta'a wolguba imanirwa.

Asunik Tuusa Sina Aane Sholsifa

¹³ Es bari boor'a isarniis oomiisata mangsu kar'anita; Sinuntano oonu aybaasa ugunta gansuni wuza wedey tuusa duusunoynamato teetbaason oodo.

¹⁴ Isa wuza zinawa yire safarefe asu es wuzaas bariktu zina sinanatano aaffa wuzanu teetbaasik kiina sina beynamato ta Daam Yesuniki kamo mai'sira aringwa.

¹⁵ Ne maafata muusi boor'a ayneesik tuusa sinatar sinfaanane keeshtanaas neyissi aafawa;

Es bari boor'a Kiristoos barik kitina asusin maafata muusi boor'a tishunak zagutaatawa.

¹⁶ Ese nittokik ma'ar sina wuzason oomni meya kashshusonek zagutiitawa.

¹⁷ Ha'oosi taato Korto Ayyanak bestefa ooko, naganewa giranetano muunewa ushne asi chowatawa.

¹⁸ Esiisimato Kiristoosnik wostefe asu Ha'oosontu girsife, asuni sinak dey galatamtowa.

¹⁹ Es bari boor'a nagaas bestefana wuzaa-sonnawa innotna innotna chimani wuzasonna sholoniwa.

²⁰ Muuni boor'a Ha'oosi wostonon boganittawa. Muus zuuttera kaymawa; sinuntano oom asusin tuusa'suni muuson muus likkitawa.

²¹ Es bari boor'a ayneesin tuusa'isunoytamato asha muu beya wedey waynini usha usha beya wedey aaffa tuusa'suni wuza zagu beya ma'arwa.

²² Ese han amantonees neenawa Ha'oose asi ganeyasi sinungwa, Likkiwa yire amanena wuzason zagin kanubaas wee'onoyna asu galatamtowa.

²³ Sinuntano awuzakne yifet meefe asus zagina wuzaas amantok sina beya boor'a mangsu basaasta katerwa, amantok zagtonoy wuzaas zuuttera boor'awa.

15

Asuni Meyanon Girsu Sholsir

¹ Amantok chim sina inno hopini meeni hopiyaason wor'aniktu sholsifatano inno teetniison girsunik aane sholsifawa.

² Isarni isarniis oom asusin amantobaasik chimanak barik ke'ni wuzaasewa barin girsuni wuzaase asin zaguniwa.

³ Kiristoos teetbaason aane girsuwe; sinuntano korto matsafaassi: «Asuni meya neen me'ete me'aas tayistatu kar'iwa» yifa kaama basaasta kar'i.

⁴ Korto matsafaassin danfeni fakiyaasewa chinuse abdini foonak zeemma tichchenaas innotin assukwa.

⁵ Fakinewa chinune imfa Ha'oos nittotna nittotna Kiristoos Yesusni besosik zoonustok oomiisneen isar sinne fooson nittok imangwa.

⁶ Es bar sinnaas Daamni Yesus Kiristoosni Aba Ha'ooson isa nibaknawa isa kaamakna ulfinsutikwa.

Misirachchuni Kaamaas Aazabni Meyak Makte

⁷ Kiristoos Ha'oosi ulfinak nittotin ephpheteenamato, nitto zuuttamnitiise isaas oomiisin ephphatoosoti.

⁸ Han ta makefanaas Ha'oos zeema abani meyak girina teyyani kaamaas ko'unak Ha'oosi futokwa iyaat Kiristoos Ayhudni meeni wostinynya siniwa.

⁹ Dey Aazabni meya Ha'ooson fakibaasik galattosonekwa. Tichaassi:

«Es bari boor'a Aazabni meeni ganeyaassi neen galattonawa;

sunneesik dey gaamak galata imanawa»
yistera tichchenaasimatowa.

¹⁰ Dey:

«Nitto Aazabni meyane!

Ha'oosi daraneen ane girotiwa»
yistera tichchewa.

¹¹ Hepsa dey:

«Aazabni meyane!

Zuuttera Daamiisin galattoti;

daraas dey zuuttera Daamiisin galattoti»

yistera tichchewa.

¹² Esiisimato dey raajju Isayyas dey:

«Isseyini zalaassin koontonir yoona;

Aazabni meeni zoonsi sinanak kabuna;

baasso dey abdibesiison basaasta zagsone»
yifawa.

¹³ Nitto abdiis Korto Ayyanaasi hugnak
dichet hamanak abdini Ha'ooson amantontiisik
giranewa nagane tuunira nittok imangwa.

*Phawulos Digaba Foontonon Tichina Wuzaasi
Chowa*

¹⁴ Aytasakitono! Ma'ak tuuma nitto; tuuma
aruk tuumesetiis; isaas oomiisin kiituk chimatik
sinnamato ta aringwa.

¹⁵ Ha'o taak imna otmaasimato nittotin yada-
sunak sholefaat isa isa chowa digaba foontonon
tichingwa.

¹⁶ Han Ha'oosi otma taak imtenaas Ha'oosi
misirachchuni kaamanon Aazabni meyak
makonak maagnimato sinna Kiristoos Yesusnik
wostonakwa. Esiis dey Aazabni meya Korto
Ayyanak korteserenawa Ha'ooson dey girsuni
maa'a sinerena tai'sosonektu wostedifawungwa.

¹⁷ Es bari boor'a Kiristoos Yesusniki kamo
Ha'oosik wostonak chimnaasik teetefawungwa.

¹⁸ Aazabni meya ajajamer sinonek zagunak
Kiristoos ta kaamaasiknawa ta wostoski kamona
wostena wuzasontano ooma isa wuzane
makonak aafa chimanawuza.

¹⁹ Esiisimato dey akama akama biistera artonoy wuzasiknawa diinqi wostoosikitokna dey Ko-rto Ayyanaasi hugnak Yerusalemun kabira Eli-wargoni biratoostana kar'a Kiristoosni misir-achchuni kaamaason makengwa.

²⁰ Wonna wonna kaltefanaas dey oom asu ka-putna kaptaasta keer'ak sinnoynaron Kiristoosni sunaas teegtonoyna dima zuuttambaase asiissi misirachchuni kaamaason makonakwa.

²¹ Esiis dey: «Zeemo sinak basa chowaason maktonoyna asuni meya biyone; basa chowaason odonoy baasso yaadatosone» yistera tichchenaasimatowa.

Phawulos Room Hamanak Koppa'e

²² Hashneen kar'a nittoki yoonoynamato showo wona kaltengwa.

²³ Sinuntano hash han biratoosta faase daasta wostonaason koi'sina boor'a; dey showo neyaas-tan kabira nittotin biyanak akamanon kaltet faa-nar sinna boor'a,

²⁴ Ispen hamfana kabaasik shaatera nittotin biyanak koppa'engwa. Garo wonanon nittoneen ane girak aatinanneen orfo ugunnaasik sinni ar-gasu taak zagutimato abdi zagifawungwa.

²⁵ Sinuntano hash Ha'oni asuni meyak imtoni argasuni waaga ephpha Yerusalem hamnarwa.

²⁶ Esiis dey Meqedoniyaknawa Akiyakna feese Ha'oni asuni meya Yerusalemu feese tukamni meyak imtoni argasuni waaga wossonek buggire kabsete boor'awa.

²⁷ Es argasuuson baasso fiqadik imetees gid-di sinna boor'awa. Aazabni meya Ayyudni meya-neen ane ayyanani eebba haa'er sineteneen Aaz-

abni meya ashni foobesiisik Ayhudni meyanon argasusonek giddiwa.

²⁸ Es bari boor'a han zuutte argasuni waagaa-son Yerusalem ephpha taamma imnanneen orfo nittoki kamo Ispen hamanawa.

²⁹ Nittoki yaafana kabaasik Kiristoosni eebbaa-son tuumanon ephpha yoonamato arifawungwa.

³⁰ Aytaasakitono! Taak Ha'ooski shiiphok kabefana kabonaasik taan argasutimato Daamni Yesus Kiristoosniknawa Korto Ayyanaasi keeshtanakna nittotin shiiphewawungwa.

³¹ Es shiiphotiis dey Yuudani daasta feese amanonoy asuni meeni kushusin fui'tonaknawa Yerusalemuk fa wostonaason Ha'oni asuni meya ephphetoosonematowa.

³² Es bar dey sinnanneen orfo Ha'o iyaanane girak nittoki yaara nittoneen ane halagalfatonak sholefawungwa.

³³ Nagani Ha'oos zuuttamnitisneen ane sin-fawungwa; Amin!

16

Nagani Ooshsho

¹ Kinkirayasni katamaasi fa betekiristaniissi wostet fa Feeben amanamto eetni sinbaason aru-tik sholefawungwa.

² Bar taannawa oom showo asuni meyanonna argasir sinna boor'a amanyinyini irbani meyanon ephphetoo sholsifanaysimato Daamiisa sunak ephpha taara barik sholsi wuza zuuttambaase asik argasutik adara yifawungwa.

³ Kiristoos Yesusni wostoosik taneen ane isar sinne wostet feese Prisklaniknawa Aqilakna naganaason makoti.

⁴ Baasso dey zeemo sinak ta edde kituknu sinfanak hoorere feeseterwa. Es barik dey baassotin galattefawungwa. Ta ta ta sinnoynaron Aazab sinefaat kiristana sina amanyinyini meeni betekiristaniisikitoneen baassotin galat-tesedifewa.

⁵ Baassoki keer Ha'oni shiiphok zuuttesefe amanyinyini meyak naganaason makoti. Iisiyani daastak zeemme Kiristoosnik amane bariknawa shunfana Ephenetosnikna naganaason makotiwa.

⁶ Nittok akamanon hopi Maaramik naga makoti.

⁷ Taneen ane taatere feese baassoknawa wosini meeni ganeyaasik arto sina Ayhud koontaasakitonikna dey Andronikosniknawa Yuuniyaasnikna naga makoti. Baasso Kiristoosnik amanoosik tayistan zeemme feeseterwa.

⁸ Daamiisik shunfana Ampiliyatosnik naganaason makotiwa.

⁹ Kiristoosni wostoosik innoneen ane isar sina Urbanosniknawa shunfana Istakusnikna naganaason makotiwa.

¹⁰ Kiristoosnik fa amantobaas fattantera zaala maktena Aphelisnik naganaason makoti. Aristobulosni keerki meya sine baassok dey naganaason makoti.

¹¹ Ayhud sina koonta Herodiyani naganaason makoti. Narsiisni keeruk Daamiisik amanere feese meyak naganaason makoti.

¹² Daamiisa wostok hopit faase mashka meyak;

Tirufayiknawa Tirufosakna naganaason makoti. Daamiisa wostok akamanon hopit fa barewa Kiristoosnik ta baron shunfana Persiisik naga makoti.

¹³ Daamiisa wostonon wostok akamanon arto sina Rufosnik naganaason makoti. Taan dey nawuba zagira shunfa intobaasik naganaason makoti.

¹⁴ Asinkiritosniknawa Felegonnikna, Hermesnik, Patrobasnik, Hermasnik dey, baassoneen ane feese ayni meyak naganaason makoti.

¹⁵ Filogosnik, Yuliyak, Neryaniknawa eetbaasikna naganaason makoti. Esiisimato dey Olumpasniknawa baassoneen ane feese amanyinyini meya zuuttambesiise asikna naganaason makoti.

¹⁶ Korto daamok naga ooshshosoti. Kiristoosni betekiristaniisikito zuuttera naga nittok makse.

Koi'ni Kiito

¹⁷ Aytaasakitono! Ephpha taaseti assuuson tugga'er sinere nitto ganeyasi oor oor kesnewa rakkone ephphe yeeseфе asuni meyaastan teetniison oodtiwa. Baassostan dey woktiwa.

¹⁸ Es effetena asuni meya teetbesiisirontano Daamni Kiristoosnik aane wostesefewa. Shupha wollaknawa ge'sire teegokna garamni meeni ni-baason eeshshiseфе.

¹⁹ Misirachchuni kaamaasik ajajamer sinnitison asu zuuttambaase asi sinak arte sinbaasik girefanaknu ma'ar sina wuzaasik techum; mangu sina wuzaasik dey garam sinatik sholefawungwa.

²⁰ Es baron zagifaatine nagani Ha'oos ta'a wonaassi Sexanaason wochontiisi sikalosi yer'a

eesuna. Daamni Yesusni otmaas nittoneen ane sinfawungwa.

²¹ Taneen ane wostefe Ximotiyos naga nittok make. Esiisimato Ayhud sina koonta Luqiyos, Iyasonnawa Sosipatrosna naga nittok maksete.

²² Han wosiyaason tichi ta Xertiyos dey Daami-isik naga nittok makefawungwa.

²³ Taanawa hantak fa betekiristaniisikitonon zuutire irbasife Gaayos naga nittok makedifewa. Katamaasi waaganon kunsife Erastos dey ayni sina Qo'artoos naga nittok make.

²⁴ *Daamni Yesus Kiristoosni otmaas zuuttam-nitisneen ane sinfawungwa; Aamin!

Galatni Shiipho

²⁵ Ibeneen aachera fa, hash dey ammanon kesa futoni aacho chowaaski kamo ta makefana Yesus Kiristoosni chowaasik makefa misirachchuni kaamaasik amantontiisik chimma yerotik nittotin zagunak chimanawa.

²⁶ Sinuntano hash es futoos ammanon kessa bestewa, Koi'ba foonto Ha'oosi ajajik zuuttambe-siise amanere ajajamosonek raajjuni meeni matsafaaski kamo daraas zuuttere arsonek zagtewa.

²⁷ Bar bar techumba faana isa Ha'oosik, Yesus Kiristoosniki kamo koi'ba foontonon galata sinfawungwa; Aamin!

* **16:24** Isa isa Girikni matsafaas han baron aane daysifa.

Gaddo Teyya
The New Testament in the Yemsa language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: (Yemsa)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 May 2025 from source files dated 6 May 2025

7608a66e-9602-5623-89f0-436ebf008df3